

AVUKAT
MUN M. KÜLEY

Hasarlı Sahne Sok. (Beşiktaş) 1-3
An Kar 5. Oda XII - BEYOĞLU
Telefon: 45 40 00 / 10

İstanbul, 2 Ekim 1973

Dosya No. 1972/595

İSTANBUL ASLİYE (4) TİCARET MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'na

- Cevap Veren (Davacılar)** : 1) Ziyat Ebüssiya; Fındıklı, Meb'usan Yokuşu, Eralko Apartmanı Daire 13.
2) Mashar Duruman; Levent, Etiler, Garanti Mahallesi, Blok C, Daire 5
- Vekilleri** : Avukat Musaffer Falay ve Avukat Mun M. KÜLEY; Beyoğlu, Sahne So. No. 1/3, Ali Han Daire 501
- Diğer Taraf (Davalı)** : D. B. DENİZ MAKİİYATI T. A. Ş.; Fındıklı, Kabataş .
- Vekilleri** : Avukat Dr. Üshan Gürkan ve diğerleri.
- Davalı Tarafa Müdahil** : MALİYE HAKİYESİ
- Vekili** : Avukat Fevzi ESATOĞLU; İstanbul Muhakemat Müdürlüğü.
- Tebliğ Konusu** : Davalı Vekillerinin 20/1/1973 günlü cevap layihalarına son ara kararı dairesinde cevap vermekten ibarettir .

Cevaplarımız :

İptali tarafımızdan talep ve dava edilen, 25/10/1972 tarihli, olağanüstü genelkurul toplantısında alınan, müvekkillerimizin ibra edilmemeleri hakkındaki karar, üç konuya taallük etmektedir. Bunlardan birincisi, yani "gümrük komisyoncusunun simeti" olayı, şirket bünyesi içinde ve fakat yönetim kurulunun itirazı ve doğrudan gelişme alanı dışında tekevvün etmiş diğer ikisi, yani "teknik müşavir Tarık Aygen'in tayin ve tedavisi" olayı ile "toplu sözleşme" konusu ise yönetim kurulunun gelişme alanı içinde cereyan etmiştir. Cevaba cevaplarımızı arz ederken, önce bu son iki konuyu ele alacağız; müteakiben -daha uzun izahata ihtiyaç gösteren- "gümrük komisyoncusunun simeti" konusu üzerinde duracağız.

1.- Teknik müşavir Tarık Aygen'in tayin ve tedavisi konusu.

Birleştirilen 1972/595 ve 1973/18 sayılı dosyalara ait dava dilekçelerimizde, konunun, her iki müvekkilimiz açısından yapılmış olan aşk-lanmalarını, tekrarlayacak değildir. Davalı vekillerinin cevabı açısından, bu konuda temas etmek istediğimiz hususlar kısaca şunlardır:

A) Tayine taallük eden tasarruf 1971 tarihli genelkurul toplantısından evvel cereyan etmiş ve o toplantıda yönetim kurulu ibra edilmiştir.

Aslında bu tasarruf, kamunlara ve mübres belgelere göre y e r i n d e bir tasarruftur. Böyle olduğu, Sayın Tarık Aygen'in, standıği 6/10/1970 tarihinden beri görevinde bulunması ve Deniz Nakliyat camiasına değerli hizmetlerinin bugün dahi devam etmesiyle sabittir.

B) Tayininden altı ay sonra tedaviye gönderilmesi iligkin tasarruf ise, mübres belgelere, toplu iş sözleşmesi hükümlerine, Şirket emri - sindaki emellere ve binnetice mevzuata uygundur. Yönetim kurulunun, böyle bir talebi reddetmesi mümkün değildir.

C) Kaldı ki, müvekkillerimizden Ziyat Ebüssüfiya, adı geçen tedavi için Amerika'ya gönderilmesi ile ilgili kararın verildiği yönetim kurulu toplantısında h a s a r b u l u n m a m a ş ve karara da iştirak etmemiştir.

2.- Toplu İş Sözleşmesi Konusu.

Toplu sözleşmenin son hali ile tasvibini tasarrufla eden yönetim kurulu kararının alındığı 24/12/1971 günlü toplantıda müvekkillerimizden Mahzar DURUMAN vasıfı ile Avrupa'da bulunması sebebiyle; diğer müvekkilimiz Ziyat EBÜSÜFİYA da, senelik iznini kullanmakta olduğu için hasar değildir. Bu açıdan Ticaret Kanununun 338.maddesi gereğince, karar dolayısı ile sorumluluklarından bahs olunamaz. Bununla beraber, işin gerçek niteliği de sorumluluklarına gerektirir. Şöyle ki,

İstanbul Deniz-Ulaş-İş Sendikası ile, teşekkülün üyesi bulunduğu Türk Taşıt İşverenleri Sendikası, D.B.Deniz Nakliyatı T.A.Ş. işyerlerini kapsıyacak 4.Dönem, iş yeri Toplu İş Sözleşmesi müzakerelerine 10/2/1971 de başlamışlardır. Müzakere Hey'etlerinin tanzim edecekleri tutanakların Yönetim Kurulu kararına vabeste bulundurulması 18/2/1971 gün ve 1126 sayılı toplantıda karara bağlanmış ise de, Türk Taşıt İşverenleri Sendikasının müracaatı üzerine "İşveren, sendika ve üyelerinin münasebetlerini tanzim eden seneli hükümler ile çalışma düzenindeki maddelerde iş yeri yetkili olarak ve vafı hükümlerde ise, Kurulun tespit edeceği bir limit dahilinde kalmak kaydı ile" hareket etmeleri 10/3/1971 gün ve 1136 sayılı yönetim kurulu toplantısında karara bağlanmıştır.

Böylece başlayan görüşmeler seneye vaktinde ve 28/5/1971 günlü v a y u ç m a s ı l ı k tutanağı tutulmuştur. Uyuşmazlık cam'ın 162 maddede görülmüştür. 275 sayılı Kanunun 15.Maddesine göre teşekkül eden Ulaştırma Kurulu 15/6/1971 de çalışmalarına başlamış, 20/7/1971 günlü ittihaz olunan kararlar, taraflar temsilcilerine teblig edilmiş ve yönetim kurulunun 29/7/1971 gün ve 1204 sayılı toplantısında, bunların kabul edilemeyeceğini beyanına karar verilmiştir. İşçi Sendikası, bunun üzerine 4/8/1971 günlü g r e v k a r a r ı almıştır. Bu arada ihtilaf konusu 162 maddeden 100 ü üzerinde taraflar anlaşmış ve fakat geriye kalan 62 madde teşekkülce kabul edilmiştir.

Bakanlar Kurulu 23/10/1971 gün ve 7/3298 sayılı Kararname ile grevin ertelenmesine karar vermiş ve 275 Sayılı Kanunun 27.maddesine göre teşekkül eden Yüksek Ulaştırma Kurulu, taraflara 15/11/1971 günü için, 10/11/1971 gün ve 8253 sayılı yasa ile toplantıya davetmiştir. Yönetim Kurulunun 12/11/1971 gün ve 1238 sayılı toplantısında, Genel Müdür Lütfi HİSLAN ile Sosyal İşler Müdürü Cemal ULUTAŞ'a bu konuda yetki verilmiştir. Yüksek Ulaştırma Kurulu, 15/12/1971 gün ve 1066-12-337-340 sayılı karar ile, İşveren tarafından 120 Milyon Lira olarak teklif edilen 1971 yılı personel giderlerinde 128 Milyon Liraya kurulan çıkarıldığı yolundaki tavsiye kaydı ile kabulünü derpiş eylemiş ve yeni dönem işyeri sözleşmesi 24/12/1971 gününde imza edilmiş ve keyfiyet aynı gün 1248 sayılı kurul toplantısında Yönetim Kurulu'nun atalâ ve tasvibine arz edilmiş ve müvekkillerimizin birinin vazifeten yurt dışında, diğerinin de senelik izinde bulunduğu sırada, hazır bulunmadıkları bir toplantıda 8035 sayılı karara mevzu teşkil eylemiştir. Bu itibarla, yukarıda arz etmiş olduğumuz veçhile, toplu iş sözleşmesinin tasvibinden mütevellit bir sorumluluk varsa, bunu Yönetim Kurulu ile paylaşmış değillerdir.

Kaldı ki, toplu iş sözleşmelerinde, birnetice kabul edilen netinler, tarafların serbest rızaları ile kabul edilmiş olmayıp, işçilerin sosyal mevzuattan aldıkları bir takım yetkilerle ve grev tehdidi ile yürütülen müzakerelerle varılan saruri neticelerdir. Müzakereleri elbetteki kamuf müvakkilimize tevfikten, İşveren a s e n d i k a s e l yetki ile yürütülen ve uyumsuzluk, önce ulaştırma kurulunda, sonra Yüksek Ulaştırma Kurulu'nda müzakere edilmiş ve nihai esaslar Yüksek Ulaştırma Kurulu'nun tavsiyeleri dairesinde tespit edilmiştir. Bilindiği veçhile bu kurula 0 tarihten itibaren Seyfi ÖZTÜRK başkanlık etmiştir. Müvekkillerimizin mensup oldukları Yönetim Kurulu, bu etkehlere altında vazifesini birhakkın yapacakla beraber, teker teker hiçbir kurul üyesi, müzakerelerde fiilî rol oynamış değildir. Bu itibarla toplu iş sözleşmesinin kurulun atalâ ve tasvibine arz olunduğu toplantıda bulunmuş olmaları kendikâttini sorumluluktan beri kılar. Davalı vekillerini cevap layihalarında dedikleri gibi "toplulu iş sözleşmesi y'zeyine giriş, müzakere, akit ve tasvip safhalarına bir küll olarak mütalea etmek" fırsatı muhal olarak istese olsa bile, konunun Yönetim Kurulu önüne geldiği 1126, 1136 ve 1204 sayılı toplantılarda, ana prensipler üzerinde konuşma edilen üyeler, bu açıdan uhdelerine düşen vazifeyi birhakkın yerine getirmişlerdir. İşveren temsilcileri ve kurulca tayin edilen yetkili genel müdür ve Personel müdürünün iştiraki ile kurul dışındaki sen çalını alan toplu iş sözleşmesinin bütünü ile müzakere edilip tasvip kararına mevzu teşkil ettiği toplantıda, müvekkillerimizin bulunmayışı onları sorumluluktan beri kılar.

Genel Müdür ve Yönetim Kurulu üyelerinin şahsen ilgili bulundukları bir konuda, karara katılarak, toplu iş sözleşmesinin sosyal yardımlar, personelin sigorta edilmesi ve kiden tasminatı gibi hükümlerinin kendilerine de tatbiki konusundaki karar, sözü edilen 24/12/1972 tarihli toplantıda itiraz olunmuş bulunmaktadır. Şirketin 2/5/1972 tarihinde artedilen 1971 yılı Arelâde Umumî Hey'et toplantısındaki 8 No.lu karar aynen : "Yönetim Kurulu üyelerinin, kapsan içindeki personele sağlanan haklardan aynen faydalanmalarına dair alınan karara katıldıkları" için muahese edildikleri görülmektedir. Böyle bir nes'e ile , ilk defa olarak , mezkûr toplantıda ortaya atılıp karara bağlanmış bulunması nedeniyle , o toplantıda hazır bulunmayan iki müvekkilimizin bu karar delayısıyla sorumluluklarının bahis konusu olmayacağına bir defa daha teyiden arz ederiz.

3.- Gümrük Komisyoncusunun simmeti olayı.

Bir büyük teşekkülün, yüksek idare ve karar organlarında, altındaki kademelerde cereyan eden sistematik hadiselerinin sorumluluğu konusu üzerinde durulurken; Genel Müdür ve yönetim kurullarının, ne çapta bir hizmetin başında buldukları, vazife ve selahiyetlerinin nelerden ibaret bulunduğu, Usul bir organ olarak murakabe kurullarının görev ve yetkilerinin ve sorumluluklarının kanunî mesnetleri hakkında belirtilmiş bulunmalıdır.

Bu itibarla D.B.DENİZ NAKLİYATI T.A.Ş.'nin, mukaveleli gümrük komisyoncusu Cahit ÜREN'in simmet olayının usulî tekevvün ettiği konusuna gelmeden evvel, hemen yukarıda arzettiğimiz hususlar üzerinde ehemmiyetle durmayı zaruri görülmektedir. Cevaplarımızı takdir ederken, önce davalı şirketin ne vüs'atte bir hizmeti gördüğünü belirteceğiz ve bir fikir vermek üzere şirketin organizasyon çetresini özetleyeceğiz. Bunu tabii Genel Müdür ile yönetim kurulu üyelerinin görev, yetki ve sorumluluklarına kanunî mesnetlerini inceleyeceğiz ve bu hususları murakabeler için tekerarlayacağız. Müteakiben olayın tekevvün tarzı üzerinde de cevaplarımızı arz edeceğiz.

A) Görülmekte olan hizmetin mahiyeti ve vüs'atı.

D.B.DENİZ NAKLİYATI T.A.Ş., kanunî hukuk hükümlerine tabii olan ve sermayesinin yarısından fazlası T.C.Masinesine ait bulunması sebebiyle de 440 sayılı Kanuna giren bir iktisadî devlet teşekkülüdür. Sermayesi son üç yılda 110 Milyondan 750 Milyona yükseltilmiştir. Geliri de 190 Milyondan 500 Milyona ulaşmıştır. Gemî adedi 32 ve tonajı 303 Bin Ton iken aded 46 ya ve tonaj da 474 Bine balığ olmuştur. Milletlerarası serbest rekabete açık bir alanda ticarî faaliyet gösteren bu dev teşekkül, Türkiye'nin tüm deniz nakliyatının en büyük kısmını idare etmektedir.

Şirketin organizasyon çetresi şudur :

Yönetim Kurulu

Genel Sekreter
Yasa ve Yayımlar İşl. Ş. Md.

Genel Müdür

Savunma Sekreteri
Milli Servis Ş. Sivil Servis Ş.

Genel Müdür Yard.
(Teknik)

Genel Müdür Yard.
(İdari)

Genel Müdür Yard.
(Ticari)

Başmühür

Bakım onarım ve
Denetim Müdürü
Süvarte Baş Insp.
Makine Baş Insp.
Malseme İktisat Md.
Malseme tedarik ve
kontrol Şube Md.
Pl. Depolama ve
Bağlama Şube Md.
Teknik Şube Md.

Personel Müdürü
Personel Md. Yard.
Sosyal İşler Md.
Sağlık İşleri Md.
Mekmizasyon Md.
Ofis işleri ve
Protokol Müdürü

Ticaret Müdürü
Kab. Tr. Serv. ve
Kont. Hat Ş. Md.
Konf. Süzleme ve
Amerika H. Ş. Md.
Container Akdeniz
ve Adriyatik H. Ş.
Müdürü

Sigorta Tasminat
Müdürü
Sigorta Ş. Md.
Tasminat Şube Md.
Merkez Acenta Md.
İthalat ve ihracat
Şube Müdürü
Gümrük ve Mülkiyet
Şube Müdürü
Ereğli İşletmeni
Müdürü
Harokât Müdürü.

Hukuk Başmühürü
2. Hukuk Müşaviri
A. P. H. Grup Ş. Md.
Plan ve Koordinasyon
Ş. Md.
Araştırma ve
Geliştirme Ş. Md.
Teknik Pl. Ş. Md.
Teflis K. Ş. Md.
Mali İşler Md.
Genel Muhasebe Ş.
İşletme Ş. Md.
Hesap Kontrol Ş. Md.
Finansman ve Kontrol
Ş. Md.
Temsilcilik

Sözüldüğü ki, bu dev teşekkülün istihdam ettiği 450 mi kar ve 1903 ü de gani olmak üzere 2353 personel, başka genel müdür ve baş yardımcılar -dür yardımcısı olmak üzere -kısım şefleri, uzmanlar, kontrolörler ve müfettişler hariç -kural başkanları ve şube müdürleri olarak, yetkili ve sorumlu seviyede 40 a mütevacis eleman tarafından yönetilmektedir. Bunların yetkililerinin bağlı hiyerarşik murakabe si yanında ve dışında, şirket ve mütevacirice özel bir organ olarak Murakabe Kurulu tarafından devamlı bir murakabeye tabi kılınmıştır.

Takdim ettiğimiz organizasyon çeması, hemen aşağıda takdim / ettiğimiz şirket yönetim kurulları ile murakabe kurulunun görev yetki ve sorumluluklarına ile ilgili hükümlerle birlikte mütâhah edilmiştir.

B) Yönetim kurullarının görevi ve sorumluluğu.

a. Türk Ticaret Kanununa göre Ticaret Kanunu, Anonim Şirketler idare meclisi açısından i h t i m a m derecesini 320.maddesinde, Borçlar Kanununun 528/2.maddesine atıf suretiyle hükme bağlanmıştır.Yani "sıradan veçhile gösterdiği ikdam ve ihtimamı sarfetmeğe..." mecburdur. Sorumluluğu tayin eden 336.maddede ise, hadisesizle doğrudan doğruya ilgili olmayan özel hal dışında 5.fakra olarak "gerek kanun, gerek esas mukavelelerin kendilerine yüklediği sair vasifelerin k a s t e n veya i h m a l şüphesi yapılmaması" hali banis konusu edilmiştir. 338.maddede ise "idare meclisi asasının mukavelelerin müzakeresinde hazır bulunması ise m e s ' u l olmayacağı" esası getirilmiştir.

b. 440 Sayılı Kanuna ve tüzüğüne göre : İktisadi Devlet Teşekkülleri ve müesseseleri ile iştirakler hakkındaki 440 sayılı Kanun, 8.maddesinde "yönetim kurulu, teşekküllerin karar organı olup, teşekkülün en yüksek seviyede y ö n e t m e ve k a r a r a l m a yetki ve sorumluluğunu taşır" demektedir. Ayrıca bu Kanuna göre hazırlanmış 14/7/1966 tarihli tüzüğüne 10.maddesinde, Kanunun 8.maddesinin ilk fıkrasından hareketen yukarıya aldığımız hüküm aynen tekrarlanmıştır.Yönetim kurullarının görev ve yetkilerine ilişkin 21.Maddede yiratsiz kalem halinde sikiş ve tadad edilen işler yönetim kurulunun iş h a m i n i ortaya koyması bakımından son derece ilginçtir. Nihayet 22.maddede "yönetim kurullarının sorumluluğu" kenarbaşlağı yanında " yönetim kurulu başkan ve üyeleri teşekküle verilen sermayeyi ve sağlanan diğer kaynakları kârlılık ve verimlilik prensiplerine uygun olarak kullanma ve değerlendirilmede gereken gayret ve basireti göstermekle yükümlü ve aksine davranışlarından sorumludurlar" , denmiştir.

c. Şirket esas mukavelesine göre : Şirket Esas Mukavelesinin 76.mad esinde : "idare meclisi azaları gerek bu sıfatla, gerek umumî heyetçe kendilerine ayrıca tahvil edilen hizmetlerin ifasında azami dikkat, basiret ve faaliyeti göstermeye mecburdurlar" , demektedir ve tasminat esaslarını getiren fıkrayı müteakip "mesuliyeti mücip işlerde mesuru nezaretle rey kullananlar" ana durumu bu fıkra dışında telkifi edilmektedir.

Özetlemek gerekirse: Bir yönetim kurulu üyesi, organizasyon çemasına bir evvelki bölümde vermiş olduğumuzve Türkiye'nin Deniz nakliyatı ile ilgili tüm faaliyetinin büyük bir parçasını gören ve vasifeli personel adedi 2000 i tecavüz eden ve milletlerarası rekabete açık bir sahada icrayı ticaret eden d e v bir anonim şirketin, tüzüğüne 28 kalem halinde gösterilen son derece önemli, çeşitli ve definik hizmetlerinin yüksek seviyedeki yönetme ve karar organı olan ve sadece 6 kişiden terekküp eden bir kurulun üyesidir. Bu görevini şirket esas mukavelesinde gösterilen asama dikkat,

basiret ve faaliyet göstererek yürütecektir.

Bir fikir vermek için hemen arz ederim ki, Şirket Yönetim Kurulu, 1970 Yılı içinde 95 toplantı yaparak 475 karar vermiştir; 1971 de 143 toplantı yapmış 702 karar vermiştir; 1972 de ise 105 toplantı yapmış 723 karar vermiştir. Verilen kararların müzakeresi için birer basiretlik devresine ihtiyaç bulunacağı da düşünüldüğüce yönetim kurulu üyelerinin ne derece mahsul bulduklarına bakınca da bir fikir edinilebilir.

Bu yürütme sarrafında Şirket Murakabesinin, aşağıda arz oluncuğu vechile, **ö s e l b i r e r g e n** olarak murakabe kurulu tarafından yapıl-
makta bulunduğunu ve ayrıca Şirket teşkilâtının hiyerarşik kademesindeki s-
raklıların da kendilerine düşen kontrol vasifesini yerine getirdiklerine Şirket
Yönetim Kurulunun inansına gerekecektir. Bir yönetim kurulu üyesinin, özel bir
organa verilmiş bulunan murakabe görevini bizzat yüklenerek **ş genel müdürü**, ge-
nel müdür yardımcılarını, şube müdürlerini, seksiyon şeflerini de aşarak suretiyle
her manurun yanbağında yer alıp görmesine, yüksek seviyedeki karar ve yön-
etim vasifesi ve hiyerarşik düzenin kuruluşu mani olduğu gibi, böyle bir hareket-
tin başka türlü mahsurları da gösündüde bulundurulmak gerekir. Filhakkın, bu
vasife şirket murakabe kurulunun vasifesidir. Şöyle ki :

0) Murakabe Kurullarının görevi ve sorumlulukları.

a. Türk Ticaret Kanununa göre : Ticaret Kanununun 353.maddesi
anında şirket murakiplarının vasifelerinin neler olduğunu tespit etmiştir. Her
mukavele veya umumî hey'et kararı ile tahdit olunmasıyaacağı belirtilen bu s-
hiyetlerden , maddenin 2, 3 ve 4 No.lu bendinde olanlar, hadicemisi aşarsından
ümsulidir. İkinci bentte "hiç olmasa altı ayda bir defa şirketin defterlerini
incelemek" ; üçüncü bentte "üç aydan fazla ara verilmesi cais olmanak üzere sak-
nak ve anasın şirket vennesini teftiş etmek" ; nihayet üçüncü bentte " e s e s
ayda bir defa şirketin defterlerini inceleyerek rehin veya teminat yahut şirket
vennesinde hifzolunmak üzere vedia olarak teslim olunan her nevi kayıtlı evra-
ka mevcut olup olmadığına tahkik ve kayıtlara tatbik eylenecek" ten bahsedilmiş-
tir.

Ticaret Kanununun 354.maddesinde ise şu hüküm yer almıştır : "Mu-
rakipler vasifelerini ifa sırasında idare işlerine ait olmak üzere **öğrencekle-
ri naksanlık ve yolsuzlukları** veya kanun yahut esas mukavele hükümlerine aykırı
hareketleri, bunlardan mes'ul olanın üstü olan makama ve idare meclisi rei-
sine ve mühim hallerde umumî hey'ete ihbar ile **m ü k e l l e f t i r i l e r**".

Ticaret Kanununun 359.maddesinde "murakipler, kanun veya esas
mukavele ile kendilerine yükletilen vasifelerini **h i ç** veya **g e r e ğ i**
g i b i yapmalarından doğan sararılardan dolayı, kusurlus olduklarını isbat
etmedikçe müteselsilen mes'uldürler" hükmü ile sorumluluk esaslarına getiril-
miştir.

b. 440 sayılı Kanun ve tüzüğüne göre: Gereğ 440 sayılı Kanun, gerek tüzük, murakabe konusunda, genel anlamda Yüksek Murakabe Kurulunun denetimi üzerinde durmuş ve murakipların vasıfe ve celahiyetleri ile sorumlulukları hakkında özel bir hüküm getirmemek suretiyle, şirketin iç murakabe esaslarını Ticaret Kanunu ve Esas Mukavele hükümlerine terk etmiştir.

c. Şirket esas mukavelesine göre: Komşu ele alan şirket esas mukavelesinin 55.maddesinde, murakipların umumî vasıfeleri, ticaret kanunundaki esaslar bir araya getirilmek suretiyle tespit edilmiştir. Hatta, esas mukavele, daha da ileri gitmiş "bir aydan fazla fazla vaktin geçti ile umumî Kanun ve emri olarak şirket hesaplarına, kayıtlarını ve defterlerini kontrol" vasıfesine işaret etmiştir. Murakipların sorumluluklarına ilişkin 62.maddede ise "vasıfe - lerini gereği gibi yapmadıkları takdirde müteselsilen mes'ul olup bu halin in - tas ettiği maddi ve hakiki zararları tamamen mükellef tutulacaklara" belirtilmiştir.

Bu işahatın gösteriyor ki, şirket umur ve muamelata, bu konu ile doğrudan doğruya vasıfelendirilmiş bir murakabe teşkilâtının denetimine tabi tutulmuştur. Hatta yalnız şirket murakipları değil, Ulagıtırma Bakanlığa Müfettiş - leri, gıgaktığında Maliye Bakanlığa Müfettişleri ve nihayet Yüksek Denetleme Kurulu, hep birlikte ve devamlı olarak bu denetlemeyi icra ve ifa eder.

Şirket Organizasyon el kitabının I.Cildinde, Mali İşler Müdürlüğü teşkilâtının gelişme esasları tespit edilirken vasıfeli kontrolörlerin yapacağı işler şöylece saptanmıştır: "Mali İşler Müdürlüğü hesaplarının muhabetli olarak yürütülmesini teminlemek üzere, kabul edilen usul ve esaslar çerçevesinde gımlük hesap muameleleri ve mahsup işlemlerine ait fişler ile eklerinin kontrolünü yapmak, emsiklikleri tespit ederek i l g i l i ş e r i u y a r a n a r". Demek oluyor ki, ayrıca teşekkülün iç bünyesinde bir de kontrolörler, bir çeşit mu - rakabe ile görevlendirilmişlerdir.

Bu söylediklerimiz, simet hadisesinin tekevvünü ile ilgili sorus - satıma ile birlikte müteale edildikte değerilanmış olacaktır. Binnettice vares - çamas hükme, çindiden kışınan işaret etmiş olmak için dekan isteris ki :

Bir iktisadi devlet teşekkülünün yönetim kurulu, son derece ge - niş, ünemli ve dayanık bir hizmet sahalarının yüksek idare ve karar organıdır. Ku - sunmuş murakabesi, Kanunlar ve esas mukavele ile ö s e l bir organ veril - miştir. O organa görevindeki aksamlar dolayısı ile bir sorumluluk ta yükletil - miştir. Geniş bir hizmet sahalarında gelişen herhangi bir eleman, hatta bir grup, bir seksiyon bir sivistimeli göse elmiş veya türlü sebeplerle bir sivistimle gös yunaya rasi olmuş ise, teşkilât bünyesi içindeki hiyerarşik kadefeler ve mücevir seksiyonlarla birlikte i l k t e m e s s murakiplarla olacaktır. Mu - rakabe, görevini zamanında ve gereği gibi yapmış ise, sivistimle hatalanlar, zarifetlerini iyşe gışime tedbirlerini de ihmal etmeyeceklerinden, yüksek

idare ve karar organları olarak, genel müdür ve yönetim kurulunun hadisesi itti-
lai geçicecektir. Normal kanuni yollardan elde edilemeyen bu ittâlâ, içeriden
veya dışarıdan özel yollardan temin edildiği vakit de teğekkülüm maddî zarara
gökillemiş ve büyümiş olacaktır.

D) Gümrükçülikle sınırlı olayların tahayyülü.

a. Bir gümrük komisyoncusu mesal gelipir : Şirketin gümrükçü-
ilgili işlerinin, esasile eyyanan idhal ve ihraç ve transit işleri ile muvakkat
idhal ve ihraç muameleleri ve buna müteferri bildürme gümrük muamele ve formalite-
telerinin takip ve intacı, mukaveleleli bir gümrük komisyoncusu marifetiyle ya-
pılır. Gümrüğe gelmiş olan eyyanan bir kısım gümrük resminden muafır, bir kısım
da çeşitli pozisyonlara tabidir. Genellikle, gemilerin esil ihtiyaçlarına özel
lük eden eyyana, bir an evvel gümrükten çekilmesi zarureti vardır. Halbuki mu-
fiyet ve pozisyonların tayini ile ilgili muameleler vakit alır. Bu gibi hallerde
gümrük resni, bilahere mahsubu yapılarak geri çekilmek üzere gümrük idaresine
depo edilmek gerekir. Gümrük depositosu olarak yatırılacak miktar ile vergi tu-
tara bloke edilmiş çek olarak, öd'ü miktarındaki nakliye, hamaliye ve sair mas-
raflar da nakit olarak gümrük komisyoncusuna verilir. Bunların verilmesi ile
komisyoncusunun evans hesabı borçlandırılır. Komisyoncu, Gümrük Saymanlığı'na de-
posito çekini tevdi ederek karşılığında gümrüğe ait deposito makbuzunu alır. Buna
Mali İşler Müdürlüğü'ne teslim ettiğinde, evans hesabı çek miktara kadar mahsub
edilerek kapatılır ve komisyoncu adına açılmış bulunan deposito hesabı borçlan-
dırılır. Peyderpey yapılan müteferrik masrafların makbuzları da ibras edildikten
evans hesabı kapatılır. Gümrükçü tarafından husula masfiyet işlemleri ihmal
edildiğinde, durum kendisi tarafından Mali İşler Müdürlüğü'ne bildirilir. Te-
gökkül mütenedi tarafından her gümrük deposito makbuzu, her de teğekkülüm öd-
senlenen tahsilat makbuzu, birlikte Gümrük Saymanlığı'na tevdi edilmek suretiyle
deposito çözümler ve tahsil edilen para da teğekkülüm kasasına yatırılmak sureti-
le deposito hesabı kapatılır.

Normal şartlarda gümrük komisyoncusunun deposito hesabı, girke-
tin iş hacmine paralel olarak ve masfiyet formalitelerinden ötürü birikir ve
yükseilir. Bu tarakda ehemmiyetli değildir. Biriken depositoların tahsili teğekk-
kül mutasatleri tarafından yapıldığı müddetçe, bir muistimel ihtimali ist'i-
yen hatıra gelmez. Wiro gümrük komisyoncularına ne mukaveleleri ile, ne de son-
radan bir deposito çekme yetkisi verilmesi müted olmadığa gibi, bu son hadiseye
kadar fiilen de bu olamıştır.

b. Gümrük komisyoncusunun teğekkülüm sorumlulukları :

9 Mart 1965 tarihine kadar, başka biri tarafından ifa edilen
hizmet, o tarihte bir yıl müddetle, sınırlı olayların muvakkat faili Cahit Dİ-

İŞİN'e verilmiş; tarafların mutabakatı ile 9/3/1967'de temdit edilmiş; yeni bir ihale ile 27/3/1968'de üçüncü defa aynı şahsa verilmiş; 29/3/1969 tarihinde tekrar temdit edilmiş ve 26/3/1970 tarihinde beşinci hizmet yılı için de ihale yine Cahit DİRAN'a verilmiş bulunmaktadır. Bu son ihale, genel müdürün teknik yardımcısı Musaffer TAŞKIN başkanlığında, üye hukuk işlerini temsilen Avukat Fahmet SÜMERLİ/ÖNEŞ, Teknik donatım Müdürü Kaptan Kemal GÜNDAL, Fen ve Onarım Müdürü mühendis Cahit SAIDUN, Malseme İsmail Müdürü Kaptan Cemal CANER, Mali İşler Müdürü Şefik ATILGAN ve Satınalma Komisyonunda temsilen Musaffer ÖDÜN'den kurulan Satınalma ve satış komisyonunca tekmül ettirilmiş ve Genel Müdür tarafından da onaylanmıştır. Bu muamele ve onay genel müdürlükte tekmül eder ve yönetin kurulu husuruna gelmes. Bu sebeple yönetin kurulu üyesi müvekkillerinin, ancak bir sivistimel vukumda meo'ale ile karşı karşıya gelebilirler ki, hadicada de öyle olmuştur.

e. Zimmet olayının sebepleri: Gümrük Komisyoncusu Cahit DİRAN, Ekim 1966'da, Hesap İşleri Müdürlüğü'ne müracaatla "muafiyetleri yapılmış olan malzemelerin arziyeleri yakını beşyüz küsur bin Lira civarında bulunduğundan tahsili için kendisine bir vekaletname verilmesini" istemiş ve bu talebi 25/6/1966 tarihli yasa ile genel müdürlüğe aksettirilmiştir. O günkü genel müdür KAVUKÇUOĞLU tarafından (1. Gümrükçü tarafından gerekli muamele temin olunması; 2. Vekâletden mütemedim tarafından tahsil edilsin) mütaleesiyle bu yasa getirilmiştir. Aynı konu Hesap İşleri Müdürlüğü'nden 25/1/1967'de 196 sayılı yasa ile genel müdürlüğe intikal ettirildiğinde, bu karre konu bir defa da baş hukuk mügevirliğine sorulmuş ve oranın 25/16/1967 günlü mütaleesi ve vekaletname örneği bese müdürlüğe bildirilmiştir ki, bu cevaptan da deposito çekme salahiyetinin ilgiliye verilmesinin mümkün olmadığı açıkça anlaşılmak gerekmiştir.

Ancak Cahit DİRAN, böyle bir vekaletnameyi koparmaya bahaneler istediğinden, o tarihte Denizcilik Bankası mügevirisi Naci ÖNÜK'ün siyasi delaleti ile devrin Ulaştırma Bakanı Dr. Sadettin BİLGİÇ'in müzaheretini temin etmiş ve Bakanın İstanbul'a geldiğinde, Denizcilik Bankasının toplantı salonunda kendisi ile görüşmek suretiyle Bakan'dan "gümrük işlerinin tedviri bakımından depositoları çekmek için yetkili kalacak bir vekaletnamenin kendisine verilmesi emrini" istihsal etmiştir. Bunu müteakip Naci ÖNÜK, Teknik Genel Müdür yardımcısı Musaffer TAŞKIN'a telefonla emri naklettğinde "adı geçen şahıs, işi hallederim" cevabını almıştır.

Bunun üzerine şirketin teknik genel müdür yardımcısı Musaffer TAŞKIN ile Malseme İsmail Müdürü Çetin Tufan AKKOÇ tarafından Beyoğlu Altınca Noterliğince tanzim edilen 5/4/1969 tarih ve 4879 sayılı vekaletname ile şirketin bütün ünlere ve ilgililerinin gayabında ve gizli olarak gümrük komisyon-

çusuna "... deposite yetarına ve olmağa" selahiyet verilmiştir. Bu vakaletname şirket dosyalarına da intikal ettirilmiştir.

Keyfiyetin bu şekilde vukuu, Vakıfletnamesinin mevcudiyetinin 53-
renilmesini müteakip 16/4/1971 tarihinde Genel Müdürlüğe, müfettiş İzzet ÖZK-
TAN ve Orhan BAŞAR' a yaptırılan tahkikat neticesi, müsterek imzalı 14/6/1971
günlü raporun tetkikinden anlaşılmaktadır.

Hadiseyi enine boyuna tahkik eden Ulaştırma Bakanlığı Teftiş
Kurulunda, zinaet olayına ve teraküdine, Teknik Genel Müdür Yardımcısı Mustafa
fer TAŞKIN'ın, gümrük komisyoncusuna lüzumsuz yere ve usulsüz olarak vakalet
olduğu vakıfletnamesinin sebep olduğunu ve birinci derecede Müzaffer TAŞKIN' ın
sorumlu olacağına, genel müdür ve yönetim kurulunun sorumlu olmadığına 18/5/1971
tarih ve 4/15, 10/10 sayılı raporlarında belirtilmişlerdir.

Bu vakaletnamedeki selahiyetine müsteniden, gümrük komisyoncusunu
Cahit DİRİL, gümrüklere müraaceatla deposite olmağa teşebbüs etmiş, İstanbul
Giriş Gümrüğü Saymanlığı, Devlet Muhasebesi münamelat yönetmeliğinin 50.
maddesi gereğince, deposite olanın geri verilebilmesi için vakıfletnamesinin yeterli
olmadığını, ayrıca teşekkülde bir de makbuzunun alınması gerektiğinden bahisle
bu talebini reddetmişse de, diğer gümrük idareleri deposite olmağa eda geçene kadar
makbuzatla zinaet hadisesine bir manada yardımcı olmuşlardır.

d. Zinaet hadisesinin ortaya çıkması 1971 başında, genel mu-
hasebe şube müdürlüğüne atanmış Orhan AYRALIYI, avans ve deposite hesapları ka-
barak görünen Cahit DİRİL' i sıkıştırarak, komisyoncu, bunları hemen kapatma-
ğını söylemesine rağmen durunda bir değişiklik olmadığını gören şube müdürü,
tekrar çağırıp tezyik ettiğinde, mukavelesi tamdit etti irse avansları kapatma-
bileceğini, sıra bası arızalar olduğunu söylemesi üzerine şüpheler arttıktan
dan gümrüklerde yapılar tahkikat neticesinde, Baydarpaşa Gümrüğü'nde ilk ka-
lede 351.000 küsur liranın eda geçen tarafından çekildiği halde teşekküle
yönlendirilmediği olduğu anlaşılmıştır. Sebebi tahkik edildiğinde de müfettiş ve meş-
hur vakaletname ortaya çıkmıştır. Bunun üzerine keyfiyet Genel Müdürlük ve Yö-
netim Kurulu Üyelerimiz müvekkilimiz Mehmet DURUMAN ve rahmetli Hamdi AYRAL
müsterek imzası ile yönetim kurulu gündemine getirilmiştir.

e. Suistimalin ortaya çıkmasından sonraki münamelat : Mali
İşler Müdürlüğüne 16/4/1971 gün ve 1261 sayılı yazısı ile Genel Müdürlüğe olay
nın bildirilmesi üzerine, bir taraftan Genel Müdür, diğer taraftan da olayı ha-
ricen istihbar eden yönetim kurulu üyeleri Mehmet DURUMAN ve Hamdi AYRAL, konu
yu yönetim kuruluna getirmişlerdir.

Yönetim Kurulu üyelerinin aşağıdaki tekrirlerinde : "haricen yapılan istihbaratından, tepekkül gümrükçüsünün mükim meblağlara vatan gümrük deposite paralarına geçtiği öğrenilmiştir. Bu meblağların tepekkül vatanına yatırılması olup olmadığı ve varitese, gümrükçünün bu paraları ne şekilde geçtiği hususunda Genel Müdürlüğe, için Enamine bincesen, bu oturumda gerekli açıklamanın yapılması" teklif edilmiştir. Tekririn okunmasını müteakip, Hukuk İşleri, malsene Ünal ve Halif İşler Müdürleri Kurulu davet edilerek kendilerinden gerekli izahat alınmış ve münakere sonunda : (1. Gümrükçünün tahsil yetkisinin kaldırılarak kendisine ve gerekli yerlere tebliğine; 2. Gümrükçü aleyhine her borç için yapılacak idare takibinin kendisi tarafından kabulünün temini , aksi takdirde hukuki ve cezai yoldan takibat idaresine; 3. Beklenen deposite miktarının derhal tespitine; 4. Gerekli idari soruşturmanın Bakanlık Teftiş Hey'etince de yapılması hususunda Bakanlığa intikali ettirilmesine" karar verilmiştir.

Yönetim Kurulu, 28/4/1971 günü toplantısında, konuya evetle, Genel Müdürlüğün 28/4/1971 gün ve Hukuk İşleri Müdürlüğü 331 sayılı teklif yanısı ile 17/4/1971 gün ve 1 No.lu Teftiş Kurulunun raporunu inceleyip Şirket Hukukçularına dinledikten sonra : (1. Gümrükçünün Türk Cezası Kanunu 516 gereğince C.Sevciğine verilmesine; 2. Gümrük Kanununun 134.maddesi gereğince emniyeti sulistimal suç , mesleğini ifaye mani bulunduğundan 136.madde gereğince hesaplarının teftişe tabi tutulması ve meslekten çıkartılmasına bağlanması sırasında keyfiyetin Gümrük ve Tekel Bakanlığına intikal ettirilmesine) karar vermiştir.

B) Mevzuat icmalı ve sair divanlar.

Şirket, gümrük muamelelerini -Sanayi Bakanlığı saiki ile- bir gümrük komisyoncusu marifetiyle yürütür. Gümrük komisyoncusunun intihabı, mukavele akti ve mukavelesinin temlidi ile ilgili işlemler yönetim kurulu dağında Genel Müdürlük oluru ile tekemmül eder. Şirketin, gümrüklere gelen ve her bir Şeil bir intiyecin karşılığı olan malseneyi derhal çekmesi zarureti vardır. Bu itibarla muafiyet ve pozisyon değişiklikleriyle ilgili muamelelerin tekemmülü beklenmesinin, gümrük vergileri depo edilme suretiyle malsene derhal çekilir, Gümrükçü, depositeyi, bloke çek olarak alır ve Gümrük idaresine götürür. Malsenenin hitearında deposite, şirket mütesadi tarafından Gümrük nakbusu iade edilme ve Şirket nakbusu verilme suretiyle geri elinir. Gümrükçüye deposite çekme yetkisinin verilmesi müted olmadığı olmalı, deposite alınması hadisesi olan şen değildir.

Komisyoncusunun deposite teslimatını müted, gümrük formalitelerinin niteliği yuktuklar zaman zaman büyük rekabete sebep olursa da, bu hal ; sebebi bilimsizliğinden şüpheli sayılmaz. Buna dolaylı olarak bu terakün bir

suistimal ihtimalini hatıra getirmez. Kaldı ki, deposito terakümü ile ilgili fakatlar yönetim kurulu önüne de gelsez.

Komisyoncumuz, daha ilk yıl sonunda, kendisine deposito çekme yetkisi verilmesine mütedair talebi, iki defa Genel Müdürlük ve Hukuk Başvuruları Dairesi tarafından reddedilmiştir. Böyle bir yetki verilmedikçe suistimal mümkün değildir. Yönetim, bu açıdan sorumlu bir durum içindedir.

Genel Müdür, siyasi yoldan temin ettirilmesi için, görevini kullanılarak, işini görebilmesi için hiçbir lüzum ve zaruret yokken, böyle, bir vekâletname ile kendisine verilmesi sebeplerini hazırlamış ve onu tahakkuk ettirmiştir. Kendisine depositoları çekme yetkisini ihtiva eden vekâletname, Teknik Genel Müdür Haruni ve Şirket bünyesinden yönetim kurulu üyesi olan Muzaffer Taşkın ile Hukuk Genel Müdürü Çetin Tufan AKKOÇ tarafından verilmiş ve vekâletname suretleri şirket dosyalarına da konulmuştur.

Aynı zamanda yönetim kurulu üyesi olan Muzaffer TAŞKIN, bu konu ya yönetim kurulundan dikkatle sakladığı gibi, yazışmalarda ve gündüğünde vekâletnamenin temidi veya görevin tekrar kendisine ihalesi sıralarında hiçbir uyarıda bulunmamış ve hatta bu konu ile ilgili bir yazının Genel Müdüre ulaşmasını dahi engelleme yoluna kadar gitmiştir.

Murakabe kurulu, Kanuni ve esas mevzuatından doğan murakabe görevini tayin edilen süreler içinde intizamla görmediğinden tedbirlerini yönetim kuruluna teklif edememiştir. Bu sebeple yönetim kurulu ile genel müdürlüğün deposito suistimaline atılacağı gecikmiştir. Vekâletnamenin ortaya çıkmasından sonra yapılması gereken bütün işlemlerin kusursuz yapılması ortadadır.

Bu itibarla Yönetim kurulu üyelerine bir kusur isafesine imkan yoktur. Üzerlerine yüklenmiş bulunan görevin mahiyeti, vüs'ati, ne derece önemli ve değerli ve çeşitli safhalar arz ettiği yukarıda belirtilmiş bulunan yönetim kurulu üyelerinin, murakabeye memur organın özel sahasına girerek suretiyle ve her memurun yanı başında yer alarak hizmet sahasına taalluk eden en ufak teferruata bizzet takip ve kontrol etmesine imkan yoktur.

D.B.DEMİR NAKLİYATI T.A.Ş. , hususi hukuk hükümlerine göre kurulmuş bir anonim şirket olmakla beraber, 1964 senesindenberi 440 sayılı Kanuna tabii bulunuyor. Bu bakımdan genel müdür ve yönetim kurulu üyelerinin tayini Bakanlar Kurulu tarafından yapılmaktadır. Bu yönü ile Şirket, ilgili Bakanlığın bir çeşit vesayeti altındadır. Bu itibarla Yüksek Siyasi kademedeki değişiklikler, Şirketin yüksek yönetim kademesine de derhal yansımaktadır. Bunun sonucu olarak, son 12 sene zarfında 6 genel müdür tayin edilmiş ve bir o kadar yönetim kurulu değiştirilmiştir.

Değiştirmelerde kullanılan yol ise a d e m i i b r e yoludur. Özetle ve hafızasına ele alınmak suretiyle denilebilir ki, hadisenin il-

gili murakıp raporlarında olduğu gibi, Genel Kurulun ademi ibra kararında da samimiyet ve iyi niyet yoktur. Olağanüstü toplattırılan Genel Kurulda, sadece murakıp raporları okutturulmuş ve ilgililerden - bu hayati konuda - enar dakika tahditli görüşmelerle mütalea alınmıştır. Esasa taallük eden bir görüşme ve olaylar üzerinde herhangi bir görüş ve mütalea serdi cihetine gidilmemiştir. Ticaret Kanunu ve 440 Sayılı Kanun ve Tüzüğüne göre yönetin kurullarının sorumluluk esaslarına hadise açısından değilmiş olmadığı gibi, aynı mevzuatın murakıplara vermiş olduğu vazifelerin yerine getirilmiş olup olmadığı da dikkatlenmemiştir.

Maksat, Genel Müdür ile yönetim Kurulu üyelerinden ikisinin değiştirilmesidir. Maliye Bakanlığının Genel Kurulda temsil eden sat, Bakan - laktan aldığı talimat ile hareket etmekte olduğunu beyan ederken bu konuya da, bir bakıma dile getirmiştir. Sadece genel müdür ve iki üyenin ademi ib - rasi cihetine giden genel kurul, diğer üç üyesi -acemiliklerinden ve yetki - liklerinden bilbahiye- ibra etmiştir. Ademi ibra kararı aleyhine açılan işbu iptal davasının neticesi bile beklenmeden, arzu edilen kişiler, müvekkil - rimisin yerlerine a l e l a c e l e seçilip tayin edilmişlerdir.

4. D e l i l l e r i n i s .

Muhterem Mahkememizin birleştirilen dosyalarından 1972/599 sayılı dosyasına, dava dilekçemize morbuten şu deliller takdim edilmiştir:

A) Genel olarak .

1. İbra dışı bırakma ile ilgili 25/10/1972 tarihli olağanüstü genel kurul toplantısı tutanağı.
2. İbra dışı bırakma kararı üzerine müvekkillerimizden MASHAR DURUMAN'ın yerine bir başkasına seçilmesi için 15/11/1972 günü 2. C.Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'nün yazısı.
3. Keyfiyeti MASHAR DURUMAN'a teblig eden 21/11/1972 gün ve 7416 / 27554 sayılı Şirket Genel Müdürlüğü yazısı.
4. Genel Müdürlüğün aynı konuda Yönetim Kuruluna muhatap 20/11/1972 gün ve 7431 sayılı yazısı.
5. Yönetim Kurulu'nun 21/11/1972 gün ve 1345 sayılı toplantısı tu - tanağı. Kurul yeni üye seçimini karara bağlamıştır.

B) Güzükçünün simneti olayı ile ilgili olarak.

6. Suistimalin Üretilmesi Üzerine yapılan 16/4/1971 gün ve 1150 sayılı Yönetim Kurulu toplantısı tutanağı. Karar 4568.
7. Aynı konuda Kurulun 28/4/1971 gün ve 1155 sayılı toplantısı. Karar 4593.
8. Ulaştırma Bakanlığı müfettişlerinin 4/6/1971 günlü raporu ile bunu ekinde getiren 5/6/1971 günlü Bakanlık yazısı.
9. Bakanlığın yönetim kurulu görüşünü isteyen bu yazıya üzerine görüşü tespit eden Kurulun 17/6/1971 gün ve 1179 sayılı toplantısı tu - tanağı. Karar 4723.
10. Yönetim kurulunun Musaffer TAŞKIN'ın atanması ile ilgili 24/8/1971 gün ve 1248 sayılı toplantısı. (Müvekkil'lerinin bulunmadığı).

C) Teknik Müşavir Tarık AYGEN olayı ile ilgili olarak.

11. Tarık AYGEN'in sağlık durumunu gösterir İstanbul Akıl ve Sinir Hastahanesinin 31/7/1970 tarih ve 1970/2136 sayılı sağlık kurulu raporu.
12. Yönetim kurulunun tayin kararını verdiği 6/10/1970 gün ve 1082 sayılı toplantı tutanağı. Karar 4241.
13. Harepte tedaviyi tasarrun eden Haydarpaşa Nüvane Hastahanesi Sağlık Kurulunun 15/3/1971 günlü raporu.
14. Bu raporu tasdi eden Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Tedavi Kurulları Genel Müdürlüğünün 19/3/1971 gün ve 4701 sayılı tasdik kararı.
15. Yurt dışına gönderilme hakkındaki 13/4/1971 gün ve 1148 sayılı toplantı tutanağı. Karar 4563. (Bu toplantıda müvekkilimiz Maszar DURUBAN ve Ziyat EBÜZZİYA hazır bulunmamışlardır).

D) Toplu İş sözleşmesi Olayı ile ilgili olarak.

16. Yüksek Üstümlük Kurulu davetine ve genel müdürün toplantıda Şirketi tam yetki ile temsil etmesine müteaddir kararın verilmesi 12/11/1971 gün ve 1239 sayılı yönetim kurulu toplantı tutanağı. Karar 5007.
17. Yüksek Üstümlük Kurulu kararı ile ilgili 17/11/1971 gün ve 8401 sayılı Bakanlık yazısı ve eki.
18. Maszar Duruban ile Ziyat Ebüzziya'nın hazır bulunmadıkları 24/12/1971 tarihli ve 1248 sayılı yönetim kurulu toplantı tutanağı. Karar 5035.

Muhterem Mahkemenizin birleştirilen 1973/18 sayılı dosyasına yukarıda sikrolunan 18 kalem delilden sıra numaralara 1, 6, 7, 9, 10, 15 ve 18 numaralı deliller aynen ibras olunmuş ve buna zamimeten 5 sıra No, şuras

19. Müvekkilimiz Ziyat Ebüzziya'nın 24/12/1971 günlü toplantıda bulunmayışı sebebini "senelik izin" olarak belgelendiren personel müdürlüğünün 14/12/1972 tarihli derkenarı.

ibras olunmuştur.

Muhterem Mahkemenizin birleştirilen 1973/22 sayılı dosyada davacı vekili tarafından keza 5 sıra Numarası altında ibras olunan :

20. Toplu İş sözleşmesi metni.

Bu dilekçemize illeik olarak takdim edilenler:

21. Gümrük Komisyoncusunun depositoları çekme yetkisi talebini genel müdürlüğe aksettiren Hesap İşleri Müdürünün 25/10/1966 tarihli yazısı ile Genel Müdür KAVUKÇUOĞLU'nun oluru.
22. Aynı talebi Genel Müdürlüğe aksettiren aynı müdürlüğün 25/1/1967 günlü yazısına Baş Hukuk Müşavirliğinin 25/1/1967 gün ve 69 sayılı cevabı.
23. Malzeme İhtisal Müdürlüğünün Genel Müdürlüğe muhatap ve Gümrük komisyoncusu muvafakasına temdidini teklif eden 4/3/1971 gün ve 5/6 sayılı yazısının fotokopisi.
24. Gümrük İşleri partnesesi metni.
25. Şirket Genel Müdürlüğünde yaptırılan taktikat neticesi alınan İbrahim GÖKMAN ve Orhan PAŞAR imzalı 14/5/1971 gün ve 4 sayılı rapor.
26. Yönetim Kurulunun 18/2/1971 gün ve 1126 sayılı toplantısı sabti
27. Yönetim Kurulunun 29/7/1971 gün ve 1248 sayılı toplantısı sabti

Bunların dışında bilhikisi taktikata talep edilmiştir.

Davalılar tam fiından, bundan sonra vuku bulacak beyanlara
vap verme ve ibraz edilecek deliller hakkında beyanda bulunma ve mukabil
lil ikamesi hakkında mahfuz bulundadır.

H e t i o e şmarus sebepler delayısıyla iddianis vechile karar it
sını saygı ile talep ve rica ederis.